

VEJLEDNING

Opgørelse af omkostninger for pladser i plejehjem og plejeboliger

Nærværende vejledning indeholder en standardmodel til brug for opgørelsen af omkostninger for pladser i plejeboliger. Vejledningen er udarbejdet på baggrund af et samarbejde mellem en række kommuner og KL. Standardmodellen er således baseret på kommunernes tværgående drøftelser af hvilke omkostningselementer, der skal indgå i standardprisberegningen i forbindelse med udbud af plejecentre.

Vejledningen falder i to dele. *Første* del indeholder en grundlæggende forudsætninger i forbindelse med opgørelsen af omkostninger. *Anden* del af vejledningen knytter sig mere overordnet til de tre omkostningskategorier standardmodellen er baseret på. De tre kategorier er: Direkte omkostninger, indirekte omkostninger og overhead omkostninger.

I tilknytning til vejledningen er der udarbejdet et regneark, hvori omkostningerne kan opføres således den samlede pladspris kan opgøres.

Er der spørgsmål til udfyldelsen af regnearket eller vejledningen bedes de rettet til:

- Ulrik Johansen (ujo@kl.dk), hvis spørgsmål til vejledning og indholdsmæssig karakter.
- Mads Ole Seiersen (msi@kl.dk), hvis spørgsmål af teknisk karakter ifm. udfyldelse af regnearket.

Grundlæggende overvejelser i forbindelse med omkostningsberegning i relation til udbud.

Når kommunen skal opgøre sine omkostninger med henblik på beregning af en pladspris til brug i udbudssammenhæng skal det sikres at kommunen og den private budgiver stilles lige. Det betyder, at kommunen inden ud-

Den 8. februar

Jnr 11.04.18 G60
Sagsid 000233021

Ref UJO/PEB/MSI
ujo@kl.dk
Dir 3370 3171

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3068

www.klk.kl.dk

1/6

buddet udfærdiges skal gøre sig klart hvor meget udbuddet omfatter. Fx skal kommunen overveje om kommunens evt. demenskonsulenter stilles til rådighed for den private udbyder, hvorledes fælles-/servicearealer indgår i udbuddet, APV-hjælpe midler m.v. Beslutningen herom afgør om den pågældende udgift skal medregnes eller ej i pladsprisen således, at hvis fx demenskonsulenterne også stilles til rådighed for en privat leverandør, så skal udgiften hertil ikke medregnes.

Herudover bør man gøre sig klart inden man begynder at bruge værktøjet om man har følgeomkostninger forbundet med et evt. udbud af et plejecenter. Følgeomkostninger kan være huslejudgifter for evt. tomme lokaler, leasingkontrakter for APV-hjælpe midler, der løber efter en ekstern leverandør overtager driften el.lign.

Samtidig skal kapitalomkostninger holdes ude af beregningen såfremt de ikke skal med i udbudsprisen.

Standardmodellen indeholder følgende grundlæggende rammer gældende for opgørelsen af omkostninger på et udvalgt plejecenter:

- Udgifter opgøres som **bruttoudgifter**.
- Kommunale udgifter til **servicepakker** og/eller **madordninger** opgøres som kommunens **bruttoudgift** til produktion. I de tilfælde, hvor maden produceres centralt anføres udgiftsandelen til det udvalgte plejecenter. Hvis køkkenet producerer til flere brugergrupper med forskellig kostsammensætning kan der lægges en gennemsnitlig produktionspris til grund.
- Vedrørende opgørelse af **udgifter til nattevagter og sygepleje mv.**, hvor denne opgave helt eller delvist er organiseret i en fælles kommunal enhed der dækker flere plejecentre, indberettes det udvalgte **plejecenters andel af udgiften** hertil.
- Kommunen skal fastlægge en **fordelingsnøgle** til brug ved fordeling af udgifter til **servicearealer, udenomsarealer, bygningsvedligeholdelse, inventar mv.** Fordelingsnøglen skal udtrykke fordelingen mellem plejehjemsbeboernes brug af faciliteterne og udefrakommende brugeres brug.
  - Udgifter til diverse aktiviteter, hvor både beboere og udefrakommende kan deltage, skal medregnes efter fordelingsnøglen
- Andel af elever og vejledere skal ikke indgå i fordelingsnøglen eller prisberegningen i øvrigt.
- Udgifter til ADL-træning skal indregnes som en del af pladsprisen
- Udgiften til eksterne vikarer indregnes som en del af de direkte omkostninger
- Negative udgifter, såsom dagpengerefusion, medgår i opgørelsen
- Udgift til APV-hjælpe midler medregnes under indirekte omkostninger
- Udgifter til aktiviteter medgår i opgørelsen under direkte omkostninger

De tre omkostningskategorier

Direkte omkostninger (direkte henførbare til pleje mv.)	Indirekte omkostninger (Fælles for plejecenter, men skal udskilles fra boligdel og fx servicepakker)	Overheadomkostninger (fælles administration mv.)
<ul style="list-style-type: none"> •Løn fagligt personale •Materialer •Udgifter til eksterne vikarer •Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> •IT •Lokal ledelse og administration •Øvrige fællesomkostninger på plejecenter i relation til plejeydelsen (men ikke boligdelen) •Fællesomkostninger på tværs af plejecentre til:<ul style="list-style-type: none"> • Træning • Sygepleje • Nattevagt • Etc •APV-hjælpedidler •arbejdsskadeforsikring	<ul style="list-style-type: none"> •Ledelse og administration vedr. ældreområdet på konto 5 •Ledelse og administration i øvrigt – kto 6

Ovenstående er de tre omkostningskategorier der udgør elementerne i prisberegningen. For hver kategori er anført eksempler på udgifter der knytter sig til kategorien, men er ikke tænkt som udtømmende.

I det tilhørende indberetningsark er der oprettet en fane for hver kategori.

Direkte omkostninger

Direkte omkostninger er de omkostninger, som kan henføres direkte til udførelsen af plejeopgaven samt de ydelser der eventuelt leveres i tilknytning hertil på det enkelte plejecenter.

Direkte omkostninger kan godt omfatte ydelser som retter sig mod både beboere og udefrakommende. Det gælder fx aktiviteter på plejecentrene som er åbne for deltagelse. I disse tilfælde indberettes den andel af udgiften som via fordelingsnøglen kan henregnes som beboernes andel.

Indirekte omkostninger

Indirekte omkostninger er omkostningerne på det pågældende plejecenter til de funktioner, der understøtter leverancen af plejeopgaven samt relaterede ydelser.

Udgifter til ejendomsdrift, fælles- og servicearealer, udenomsarealer er eksempler på indirekte udgifter. Det gælder også lønudgifter til ledelse og øvrig administration på plejecenteret samt it-udgifter mm. Indirekte udgifter vil formentlig i de fleste tilfælde skulle fastlægges efter en fordelingsnøgle.

Fællesomkostninger er omkostninger det pågældende plejecenter deler med øvrige plejecentre, som fx fælles nattevagter, sygeplejehold mv. Fælles omkostninger udgøres tillige af den fælles administration og ledelse, som konteres på

hovedkonto 5. Fællesomkostninger indgår som en del af de indirekte omkostninger.

Plejecenterets andel af fællesomkostningerne skal herefter fordeles efter en fordelingsnøglen, som udtrykker fordelingen mellem plejecentrene og evt. hjemmepleje og derefter for det valgte plejecenter fordelingen mellem beboere og udefrakommende.

Det er vigtigt, at der i angivelsen af fællesomkostninger skelnes fra overheadomkostninger. Fællesomkostninger i denne model er således ikke identisk med fællesomkostninger, som den opgøres i timeprisberegningen på frit valgsområdet.

Som et særligt punkt under indirekte omkostninger indgår tjenestemandspensioner til tjenestemænd ansat på plejecentret. Udgiften til tjenestemandspension beregnes som 20,3 % af den pensionsgivende løn og tillægges som indirekte omkostning.

Overhead omkostninger

Overhead omkostninger er således de omkostninger, der hovedsageligt er koncentreret på hovedkonto 6, der dækker plejecenterets andel af kommunens fælles omkostninger, herunder særligt generel administration og puljer. Nedenstående vejledning følger den vejledning, som er udarbejdet til beregning af timepriser på frit valgs området. Har kommunen en fordelingsnøgle i forvejen til fordeling af overhead kan denne anvendes. Gør gerne opmærksom på, om den anvendte nøgle er generel eller specifikt vurderet.

Der er overordnet tre opgaver forbundet med at beregne fællesomkostninger:

1. Identifikation af fællesomkostninger
2. Fordeling af kommunens fællesomkostninger til hhv. ældreområdet og øvrige områder.
3. Beregning af plejecenterets andel af ældreområdets andel af kommunens fællesomkostninger

Identifikation af fællesomkostninger omfatter processen med at få defineret hvilke udgifter primært fra hovedkonto 6, der bør regnes med som udgifter, der er henførbare til ældreområdet. Udgifterne omfatter bl.a.:

- Centrale stabsfunktioner som Økonomi-, Personale- og it-afdeling
- Socialforvaltning
- Eventuel del af central bygningsvedligeholdelse placeret på teknisk forvaltnings område
- Øvrige puljer og konti på hovedkonto 6 der vedrører ældreområdet fx puljer til forsikring, uddannelse, IT, pension, leasingudgifter mv.

Særligt den sidste kategori af udgifter kan være vanskelige at få overblik over, men en mulighed kan være en generel gennemgang af hovedkonto 6 mhp. at få fordelt alle udgifter til hhv. udgifter, der vedrører den politiske organisation, udgifter der vedrører de ydelser kommunen udfører på serviceområderne og

endelig udgifter der vedrører administrative serviceydelser i sig selv som fx. sagsbehandling af sygedagpengesager mv. En genvej hertil kan være, at anvende den samme opgørelse af fællesomkostningerne på konto 6 som anvendes på fritvalgsområdet.

Vejledning til anvendelse af regneark til beregning af pladspris.

Excelarket er opdelt i fire faneblade ”Direkte omkostninger”, ”Indirekte omkostninger”, ”Overhead omkostninger” og ”Opsamlingsark”. Generelt skal de grønne celler udfyldes, mens de hvide ikke skal udfyldes. Alle beløb skal indtastes i hele kr.

Ønsker man flere linjer end der er afsat i det enkelte faneblad indsættes en linje i regnearket. Herefter trækkes formlen i kolonne (6) og (7) med ned i den nye række.

Øverst til venstre i arket ”Direkte omkostninger” er der plads til at man udfylder hvor mange pladser der er på plejecentret. Dette felt skal udfyldes ellers virker skemaet ikke.

I arket ”Direkte omkostninger” bruges kolonnerne (1), (2) og (3) til indsættelse af funktion og navn på funktionen for Regnskab 2010.

I (4) indsættes beløbet for plejecentret.

I (5) skal man tage stilling til om hele beløbet skal med i prisen for pladsen. Ønsker man, at det kun er en del af beløbet der skal bruges til beregning af pladsen indtastes J for Ja. Skal hele beløbet med i beregningen trykkes N for Nej.

I (6) indtastes sats der skal med i beregningen. Ønskes det f.eks. at 80% af beløbet indtastes i (4) skal med, så indtastes 0,80.

I kolonne (7) skal der ikke skrives noget. Dette er en opsamlingskolonne hvor man kan se, hvor stort et beløb, der bruges til beregning af pris pr. plads.

Samme model bruges i arkene ”Indirekte omkostninger”, og ”Overhead omkostninger”

I fanebladet ”Opsamlingsark” opregnes omkostningerne for hver kategori område samt den endelige pladspris.